

15.s.e. pinse

Familiegudstjeneste på menighetsweekend 13. september 2009

Lukas 17,11-17

PREKEN

BØTTEMØTE

Jeg er dessverre helt nødt til å ha et møte med bøttene mine nå. Et oppvaskmøte kan du godt kalle det, men ikke bare med vaskebøtta. Men jeg kan bruke den til å gi dere en ordentlig skyllebøtte. Hele gjengen.

(Setter bøttene i ring rundt meg mens jeg selv sitter på en stol.)

Der er dere også, somlebøtta og vimsebøtta. Kom her nå, dere slipper heller ikke unna.

Fortelle om fredagen. Ville stille ekstra godt med bøttene mine før vi skulle hit på menighetsweekend. Vaska dem godt og tørket dem, stelte litt med noen merker dere hadde fått, sjekka at hankene deres satt godt på, og til slutt fant jeg frem hankoljen og smurte hankene deres så de ble glatte og myke og finne. Alle sammen. Og så ville dere danse bøttedansen, det gjorde vi. Selv om fikk dårlig tid før vi skulle reise hit til Knattholmen så gikk jeg også med på å bygge pyramide – en gang – og så måtte vi gi oss. Da hadde vi holdt på i flere timer faktisk.

Hva så? Ja, hva så, skravlebøtta? Hva skjedde eller ble sagt da? Husker ikke at du sa noe, skravlebøtta? Nei, vel, men jeg kan si at du sa en hel del da også. Noen andre som husker det? Nei, vi skal ikke høre om dansken, svensken og nordmann nå, tullebøtta. Ingen som husker det? Skal jeg hjelpe dere? Sutrebøtta sa: Hvorfor kan vi ikke bygge pyramide en gang til? Jeg vil også være den som er øverst. Det er urettferdig! Bråkebøtta sa: Hvorfor skal du alltid bestemme når vi skal slutte? Allting skal bare bli som det passer deg, hele tida! Jålebøtta sa: Jeg liker egentlig ikke den hankoljen du brukte, det lukter mye bedre av den nye hankoljen fra Jotun.

Var det noen av dere som takket? Som sa takk for at jeg hadde holdt på i flere timer? Med å vaske, tørke, reparere, og olje dere? Med å danse og leke med dere? En sa takk – søppelbøtta. Hva sa du kranglebøtta? Nei, det var ikke fordi søppelbøtta ble vasket bedre enn dere andre. Han sa takk stille til meg litt etterpå når alle dere andre ble sure. Takket du, kranglebøtta? Nei. Jeg synes det var veldig hyggelig at søppelbøtta gjorde det. Det synes jeg at dere kunne gjort alle sammen istedenfor å være sure og klagetete.

Hva synes dere barna om bøttene mine – synes dere at bøttene var ok når vi måtte slutte? Synes ikke dere også at de godt kunne ha takket meg?

BIBELTEKSTEN

Nå vil jeg fortelle dere noe om Jesus. Fra Lukas 17,11-17.

¹¹ På veien mot Jerusalem drog han gjennom grenselandet mellom Samaria og Galilea. ¹² Da han skulle gå inn i en landsby, kom ti spedalske imot ham. De ble stående langt unna ¹³ og ropte: «Jesus, mester, miskunn deg over oss!» ¹⁴ Da han fikk se dem, sa han: «Gå og vis dere for prestene!» Og mens de var på vei dit, ble de rene. ¹⁵ Men én av dem kom tilbake da han merket at han var blitt frisk. Han priste Gud høylytt, ¹⁶ kastet seg ned for Jesu føtter og takket ham. Denne mannen var en samaritan. ¹⁷ Jesus sa: «Ble ikke alle ti rene? Hvor er da de ni?»

18 Var det ingen andre enn denne fremmede som vendte tilbake for å gi Gud æren?» 19 Og han sa til ham: «Reis deg og gå hjem! Din tro har frelst deg.»

Spedalskhet var en alvorlig hudsykdom som ga store stygge sår. Det luktet nok vondt, og jeg mener også de kunne ødelegge leddene, gi lammelser og død. Det fantes ingen medisin, og det var smittsomt. Følgelig ble de spedalske isolert. De måtte leve for seg selv uten for landsbyen. Folk måtte komme med mat til dem, de kunne ikke handle selv. De satte fra seg maten, og gikk vekk. Så kom de spedalske og hentet maten. De kunne ikke være sammen med familien sin, med venner. De eneste de var sammen med var andre spedalske.

Kom det noen i nærheten av dem ved et uhell skulle de rope: Uren, uren! For å advare dem. De levde men mange av de spedalske synes nok det var bedre om de var døde.

Mens andre syke gikk til legen gikk de spedalske til prestene. Det var prestene som bestemte om en med hudsykdom var spedalsk og som kunne bestemme om en spedalsk var blitt ren og frisk igjen. Mange så spedalskhet som en straff fra Gud, og det å bli spedalsk krevde at man ble utstøtt. Og det gjorde prestene.

Alle ti ble rene men bare en takket, og han var samaritan. En samaritan var en som jødene var veldig uenig med og ikke likte. De ville ikke be sammen med han fordi han lærte annerledes om Gud. At den ene som takket var en samaritan var ikke bra for jødene. Vi kan vel tenke oss at hvis Jesus hadde helbredet 10 spedalske nordmenn i Oslo i dag ville den ene som kom tilbake være muslimsk innvandrere. Flaut for oss "ekte" nordmenn.

HVORFOR TAKKET DE IKKE?

Tenk hvilken forandring de spedalske opplevde! De hadde en sykdom som ødela dem og som de døde av. De var smittefarlig og det var ingen medisin som hjalp. De var utstøtt og måtte gjemme seg i huler vekke fra alle mennesker. Så helbreder Jesus dem. De kan få bo sammen med familien sin. Klemme kona si, holde rundt barnet sitt igjen, gå på besøk, leke med venner. Men bare 1 av 10 kom tilbake for å takke Jesus. 1 av 10! 9 gjorde det ikke. Kanskje var det litt langt å gå dit Jesus var etter at de hadde vært hos prestene. Kanskje hadde Jesus gått videre så de måtte lete. Kanskje ville de fort hjem til familien sin. Kanskje var de så glade at de glemte det. Utrolig egentlig. Men forståelig. Fordi de var mennesker som deg og meg. Vi har så lett for å ta ting for gitt. Regne med at det kan vi jo regne med. Vi står i fare for å bli sånn alle sammen fordi vi er mennesker.

HVORFOR SKAL VI TAKKE?

Vet dere, bøttene mine og alle dere andre, hvorfor jeg synes det er viktig å takke? Å takke gjør noe med oss. Den som øver seg i å takke lærer seg å se at jeg trenger andre, jeg klarer meg ikke alene. Den som øver seg i å takke, lærer å se på livet som en gave, som noe jeg ikke eier og kan forlange. Den som øver seg i å takke lærer å se at Gud er god mot meg uten at jeg kan regne med det eller fortjener det. Den som øver seg i å takke, blir en person som lever livet sitt i takknemlighet til Gud og menneskene rundt seg.

Den som ikke øver seg i å takke tror at han egentlig ikke trenger andre eller det de har å gi, og tror han kan klare seg like godt alene. Den som ikke øver seg i å takke, tar livet som en selvfølgelig og krever at ting skal ordnes opp i for seg. Den som ikke øver seg i å takke mener at han fortjener at Gud er god mot han. Den som ikke øver seg i å takke, blir en person som lever livet sitt i utakknemlighet til Gud og mennesker rundt seg.

NOEN UTFORDRINGER

En utfordring til dere barna, og til bøttene mine: Tenker dere på at det er godt, rett og viktig at dere takker foreldrene deres? Ikke bare en gang? Hvordan snakker du til mamman og pappan din? Øver du deg i takke dem så du kan lære å se alt de gjør for deg? Kanskje er du flink til å øve deg på det? Det er jo ikke alltid så lett og foreldre gjør også feil. Men det er mye å takke mamma og pappa for. Et av de ti budene handler om det, det 4. bud: Du skal hedre din far og din mor.

Og til oss voksne: Greier vi å glede oss over alle de små tingene, de vanlige tingene, de dagligdagse tingene, eller henger vi oss altfor mye opp i det som ikke fungerer, det som vi synes er urettferdig, bekymringer og alt og alle som på ulike måter plager oss? Øver vi oss på å se og ta inn over oss alt godt som er der hver eneste dag?

Til alle oss som bor i rike Norge: Skjønner vi hvor utrolig godt vi har det? Hvilken ubegripelig overflod vi vasser i hele tiden? I Lukas 7 forteller Jesus om to som skyldte en mann penger. En skyldte mye og en annen lite. Så slapp begge å betale tilbake. Jesus spør: Hvem tror dere ble mest glad? Han som skyldte mye. Og så sa Jesus: Den som får mye tilgitt viser stor kjærlighet. Vi i Norge som er så rike står i stor fare for å bli utakknemlig. Og kanskje da også vise lite kjærlighet.

Til oss alle: Øver vi oss i å takke Gud? Noen ganger er det vanskeligere enn andre fordi vi har opplevd vonde ting eller det med Gud er fjernt. Men Gud er Gud. Den allmektige og store. Og han elsker oss! Han gir oss livet hver dag. Holder liv i alt ved sin livspust. Han ga oss Jesus som for at vi skulle slippe og ta straffen for det onde som er døden, gjorde det for oss. For vår skyld tålte han å bli spytt på, ledd av, bli piska til blods, få en tornekrone presset inn i hodet, bli spikret til et kors, og til slutt inni seg kjenne at også Gud forlot han. Det gjorde Jesus for at du og jeg skulle slippe. Og at vi isteden skulle få kjærlighet og tilgivelse, og få leve i håpet om himmelen. Øver vi oss i å takke han?